

KinderopvangTotaal 21 januari 2021

‘Kinderopvang helpt onderwijs uit de brand’

Door: Marike Vroom

<https://www.kinderopvangtotaal.nl/kinderopvang-helpt-onderwijs-uit-de-brand/>

De basisscholen zitten in deze lockdown flink klem. Leerkrachten moeten online les geven, lespakketten samenstellen en noodopvang verzorgen. Maar op verschillende plekken in Nederland springt de kinderopvang nu in en ondersteunen pm'ers de leerkrachten. 'Het zorgt voor een hoop goodwill.'

PeopleImages / Getty Images / iStock

Premium

Suzanne den Boer is unitmanager van de locaties 2Giraffen en 2Uilen van de Haagse kinderopvangorganisatie 2Samen. Haar beide locaties zitten onder één dak met Montessori-scholen. Ze vertelt dat ze in de eerste lockdown al begonnen zijn met bijspringen. 'Bij 2Uilen werden we toen benaderd door de schooldirecteur die ons om hulp vroeg. En we hebben in maart al iedere dag pedagogisch medewerkers ingezet. Er is een duidelijke taakverdeling: de leerkrachten geven onderwijs en maken lespakketten. Zij halen groepjes kinderen uit de noodopvang op – daar zijn schema's voor gemaakt -, we helpen kinderen bij hun schoolwerk en verder doen we alsof het bso-tijd is en bieden we activiteiten en sport aan.'

Facilitair gericht

Deze constructie is niet alleen een uitkomst voor het onderwijs maar ook bij 2Samen hebben ze er veel aan gehad. ‘Voor die tijd zagen de bso-medewerkers en leerkrachten elkaar nauwelijks; ze werken op andere tijden. Nu zie je steeds meer samenwerking, en die is in de tweede lockdown nog meer versterkt. Daarvoor was de samenwerking heel erg facilitair gericht, op het gebruik van het pand. En nu gaat het veel meer over het kind, hoe doen we dit samen? De pm’er loopt nu gemakkelijk even binnen bij de leerkracht om te overleggen over een kind.’

Facturatie

De afspraken voor de samenwerking zijn wel vastgelegd in een overeenkomst. Den Boer: ‘We houden bijvoorbeeld vast aan onze eigen bkr, één pm’er op tien kinderen. Er zijn afspraken over: wat doe je bij ziekte en hoe houd je de ruimte schoon? Ook is de facturatie geregeld, in Den Haag zijn hier afspraken over gemaakt door de kinderopvangorganisaties en het onderwijs.’

Gepuzzel

Het leveren van pm’ers voor de noodopvang levert wel wat gepuzzel op. ‘We maken het onszelf wel lastiger. Ook wij zijn kwetsbaarder omdat er vaker personeel afwezig is door quarantaine of testen. De dagopvang is behoorlijk druk en daar kunnen we nauwelijks pm’ers missen. Maar in de bso lukt dat wel. De bso-medewerkers schuiven met hun uren zodat ze nu in de ochtend werken in plaats van de middag. We hebben twee ploegen bso-medewerkers: een voor de noodopvang op school en een voor de noodopvang van de bso.’

Kwetsbare kinderen

Bij de locatie 2Giraffen is de samenwerking iets anders ingestoken. ‘Daar worden onze pm’ers ingezet om kwetsbare kinderen een-op-een begeleiding te geven. We staan daar niet standaard met meerdere medewerkers, maar helpen alleen kinderen die het moeilijk hebben.’ Suzanne den Boer ziet een blijvend voordeel in de samenwerking. ‘Op de basisschool zien ze nu onze expertise. Een voorbeeld hiervan kan zijn dat pm’ers in de toekomst ingezet worden voor workshops of lessen over techniek, kunst en dergelijke. Deze constructie heeft veel positieve gevolgen. We zijn alleen maar blij.’

Overleg met ministeries

De Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang voerde samen met de BK en PO Raad overleg met de ministeries van OCW en SZW over deze samenwerking, vertelt woordvoerder H el ene Smid. Dit heeft inmiddels geleid tot een [handreiking voor samenwerking](#) die is afgestemd met de VNG en het ministeries van OCW en SZW. ‘We zien dat het substantieel grotere beroep op de noodopvang voor de basisscholen een probleem oplevert, omdat zij online onderwijs moeten combineren met fysieke noodopvang. Op veel plekken worden mooie oplossingen gevonden in samenwerking met de kinderopvang. Nu de sluiting langer gaat duren vinden we het belangrijk dat we het onderwijs helpen indien dit mogelijk is. Er moet natuurlijk wel boventallig personeel zijn in de kinderopvang. We willen daarom graag de inzet van pedagogisch medewerkers in de noodopvang van scholen tegen een schappelijk tarief bespreken. Zo kunnen we de drempel voor onderwijs en kinderopvang verlagen en het makkelijker maken om de samenwerking te zoeken.’

Kinderopvanggroep

Een van de BMK-leden, de Kinderopvanggroep, brengt dit al in de praktijk. Harriëtte Koning, bestuurder van de Brabantse Kinderopvanggroep, vertelt dat ze al tijdens de eerste lockdown in gesprek zijn gegaan met de gemeente en scholen om te bekijken wat ze voor elkaar konden doen.

‘De situatie was toen wat anders omdat veel ouders hun kinderen thuishielden en er op scholen weinig kinderen in de noodopvang waren. We zijn een plan gaan maken en toen we dit wilden gaan uitvoeren, bleek het niet meer nodig te zijn. We hebben er wel toen de goede contacten met scholen aan over gehouden.’

Compartimenteren

Bij de tweede lockdown zijn de partijen na de Kerstvakantie snel in actie gekomen. ‘We hebben goed gekeken naar de voorwaarden. We willen niet overal mensen inzetten, maar het compartimenteren. Je wil niet dat pm’ers de hele stad rond gaan en mogelijk bijdragen aan besmettingen. We steunen ook alleen de scholen waar we al mee samenwerkten, hetzij in een situatie waarbij school en kinderopvang al onder één dak zitten hetzij met scholen waarvan de kinderen naar onze bso’s gaan. We kennen die kinderen vaak al. Zij sturen een aanvraagje, ik stuur die door naar de directeurs van onze locaties en zij kijken wie ze beschikbaar hebben.’

Boventallig

Harriëtte Koning vertelt dat ze pedagogisch medewerkers boventallig hebben omdat de noodopvang minder begeleiders vereist. ‘Ze hebben hun extra taken al gedaan en willen zich graag nuttig maken. Het is overigens alleen op vrijwillige basis. Wij verplichten het ook niet aan onze locaties, het moet echt kunnen. Op sommige plekken lukt het niet omdat er veel kinderen in de noodopvang zitten of er veel pm’ers zijn uitgevallen omdat ze ziek zijn of op een testuitslag zitten te wachten. De situatie verschilt ook per regio. Het is echt een extraatje wat we kunnen bieden en waar de scholen blij mee zijn. Als het niet lukt, even goede vrienden en dan proberen ze het op een andere manier te regelen. Dan moeten ze het doen met vrijwilligers maar ze vinden het fijn als ze met professionals kunnen werken.’

Leuk om te doen

Over de ondersteuning van pm’ers vertelt Koning: ‘De kinderen volgen in de klas het online onderwijs. De pm’ers zitten er bij en zijn daarna beschikbaar om hun vragen te beantwoorden, hen te helpen, samen met hen te eten en toezicht te houden tijdens de pauzes. Ze organiseren ook activiteiten. Pm’ers vinden het leuk om te doen en het is fijn om elkaar te kunnen helpen. Ik hoor wel dat er grote verschillen zijn in hoeveel kinderen ze moeten begeleiden. Soms hebben ze er weinig werk aan en soms zijn het grote groepen.’

Stapje verder

Mocht de lockdown nu echt veel langer gaan duren, kan de Kinderopvanggroep nog een stapje verder gaan en pm’ers extra uren buiten hun contract laten werken op scholen. ‘We doen het nu met gesloten beurzen maar dan zullen ze daar wel voor moeten gaan betalen. Dat vinden scholen ook vanzelfsprekend.’

Intensiever

Koning merkt dat de contacten met het onderwijs tijdens corona veel intensiever geworden zijn. ‘We zitten niet in IKC’s waarbij opvang en onderwijs geïntegreerd zijn, maar we werken wel samen binnen locaties. De samenwerking gaat daar natuurlijk wel makkelijker omdat ze elkaar kennen en iedere dag zien. Maar ook de bso’s die samenwerken met scholen hebben prima contact en een goede samenwerking. Voor de kinderen is dit fijn, het loopt allemaal lekker door. Dat is het belangrijkste. En het is ook goed voor de contacten tussen de leidinggevenden van scholen en kinderopvang. Het is

altijd goed voor de samenwerking, dat je elkaar vaker opzoekt in dit soort tijden. Je leert elkaar beter kennen. We weten elkaar nog makkelijker te vinden.'

Goodwill

Astrid Plagmeijer is directeur Onderwijskwaliteit & Ontwikkeling van Xpect Primair, het bestuur van 25 basisscholen in Tilburg. Zij vertelt dat ze altijd al veel samenwerken en overleggen met de Kinderopvanggroep. 'We zitten vaak met elkaar om tafel. In de eerste lockdown had de kinderopvang zelf ook de handen vol omdat ze ook kinderen van niet-klanten moest opvangen. Nu zagen wij meer ruimte op de opvang. We zagen al snel dat de noodopvang binnen het onderwijs veel groter zou worden dan de eerste lockdown. We hebben wel wat ambulante personeel rondlopen dat kan bijspringen, maar als je veel kinderen in huis hebt, wordt dat toch wel een probleem voor de leerkrachten. In veel van onze locaties zit de opvang ernaast of in de buurt, dus dat scheelt ook. We hebben snel geschakeld, en na twee dagen kwam het bijspringen van de pedagogisch medewerkers al op gang. Heel fijn is dat. Het zorgt ook voor een hoop goodwill.'